Lietas Nr. 11092046816
Lietas arhīva Nr. KA04-0559-17/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 6.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese-referente Ārija Ždanova,

tiesneses Ligita Kuzmane un Irīna Jansone,

rakstveida procesā iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, sakarā ar apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 18.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Galīgais sods noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, daļēji pievienojot ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2009.gada 13.marta spriedumu piespriesto neizciesto papildsodu – policijas kontroli, aizstājot to ar brīvības atņemšanu, brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem.

/pers. B/ uzlikts par pienākumu samaksāt par labu SIA "Maxima Latvija" mantiskā kaitējuma kompensāciju 29,27 *euro*.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par to, ka viņš izdarīja zādzību nelielā apmērā, un proti:

2016.gada 23.aprīlī ap plkst.10.56 /pers. B/, atrodoties veikalā "Maxima" Rīgā, Čiekurkalna 2.līnijā 25, radās noziedzīgs nodoms izdarīt svešas kustamas mantas zādzību no minētā veikala.

/pers. B/, īstenojot savu noziedzīgo nodomu, atrodoties minētā veikala tirdzniecības zālē, mantkārīgu motīvu vadīts, no veikala preču plauktiem paņēma SIA "Maxima Latvija" piederošas preces:

-sulu "Dari Azerbaidžana" (EAN kods 4620755451917) 2,38 *euro* vērtībā;
-augļu tēju "Loyd" (EAN kods 5900396016171) 1,57 *euro* vērtībā;
-sulu "Gutta tomātu" (EAN kods 2000228314451) 0,74 *euro* vērtībā;
-ābolu pīrāgu (EAN kods 2602951000009) 1,12 *euro* vērtībā;
-degvīna "Speczakaz" pudeli (EAN kods 4750036706532) 7,99 *euro* vērtībā;
-saldējumu "Karlsons" (EAN kods 4750025570151) 0,65 *euro* vērtībā;
-vīriešu zeķes (EAN kods 4750160510159) 1,69 *euro* vērtībā;
-avīzi "Vesti" (EAN kods 9771407251005) 0,95 *euro* vērtībā;
-sarkano papriku 0,5 kg (EAN kods 2701172000000) 1,50 *euro* vērtībā;
-lielos apelsīnus 1,2 kg (EAN kods 2771004000003) 1,67 *euro* vērtībā;
-maizes grauzdiņus ar ķiplokiem (EAN kods 2710471001069) 0,50 *euro* vērtībā;
-pašapkalpošanās grozu (EAN kods 502000199319561) 3,52 *euro* vērtībā;
-lobīto valriekstu iepakojumu (EAN kods 47501950059151) 4,99 *euro* vērtībā.

Pēc tam, būdams pārliecināts, ka viņa darbības neviens nenovēro, /pers. B/ nozagtās preces ielika pašapkalpošanās iepirkumu grozā, pēc kā pagāja garām veikala kasēm, nesamaksājot par tām un atstājot veikala telpas un noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietu.

Tādā veidā /pers. B/ izdarīja zādzību nelielā apmērā, nozogot SIA "Maxima Latvija" piederošo mantu 29,27 *euro* apmērā un attiecīgi nodarot SIA "Maxima Latvija" materiālo zaudējumu minētās summas apmērā.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. B/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka pārsūdz spriedumu daļā par noteikto sodu, ko uzskata par pārāk bargu.

Norāda, ka ir izvēlējies vienkāršāku procesa veidu, pilnībā atzinis vainu un nožēlojis izdarīto, atlīdzinājis cietušajam materiālo kaitējumu.

Norāda, ka apgādībā ir mazgadīgs bērns un noziegumu izdarījis smagu materiālo apstākļu dēļ, izciešot sodu, zaudēs darbu un nespēs apgādāt ģimeni.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 3.punktu, ja apelācijas sūdzībā vai protestā ir izteikts lūgums tikai par piespriestā soda mīkstināšanu un ja lieta pirmās instances tiesā izskatīta bez pierādījumu pārbaudes un piespriestais sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu, kas ilgāka par pieciem gadiem, lietu var iztiesāt rakstveida procesā.

[5] Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore Kristīne Petrovska Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punkta kārtībā iesniegusi prokurora viedokli, kurā norāda, ka, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus un iepazīstoties ar krimināllietas materiāliem, uzskata, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 18.janvāra spriedums atceļams daļā par /pers. B/ noteikto sodu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

Pirmās instances tiesa, izvērtējot sodu ietekmējošos apstākļus, pamatoti nonākusi pie secinājuma, ka apsūdzētais par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu.

Lai gan ar noziedzīgo nodarījumu radīts neliels kaitējums, /pers. B/ personību raksturojošās ziņas liecina par augstu noziedzīgu nodarījumu recidīva risku, tādēļ īslaicīgas brīvības atņemšanas sods šajā gadījumā atzīstams par taisnīgu un nepieciešamu kriminālsoda mērķu sasniegšanai. /pers. B/ iepriekš 9 reizes tiesāts, tostarp arī par noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu - zādzībām un laupīšanu. Turklāt viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais izdarījis neizciestā papildsoda - policijas kontroles - laikā, kas viņam bija noteikts ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2009.gada 13.marta spriedumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Savukārt /pers. B/ atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi.

/pers. B/ gan pirmstiesas kriminālprocesā, gan tiesā pilnībā atzina savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, norādot, ka nožēlo izdarīto. Prokurore uzskata, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu minētais apstāklis būtu atzīstams par apsūdzētā atbildību mīkstinošu.

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā norādījis, ka ir pilnībā atlīdzinājis cietušā pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 29,27 *euro* apmērā. Arī pirmās instances tiesā apsūdzētais apgalvoja, ka kaitējuma kompensāciju ir samaksājis jau mēnesi pēc kriminālprocesa uzsākšanas.

Maksājumu apliecinošus dokumentus apsūdzētais nav iesniedzis. Turklāt, no lietas materiāliem redzams, ka /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā nav darījis zināmu kriminālprocesu veicošajām amatpersonām, ka ir atlīdzinājis cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju, neraugoties uz to, ka /pers. B/ iesaistīts kriminālprocesā vairāk nekā mēnesi pēc kriminālprocesa uzsākšanas. Nopratināts kā aizdomās turētais 2016.gada 14.jūnijā, /pers. B/ vienīgi norādījis, ka ir gatavs atlīdzināt nodarītos zaudējumus.

Ņemot vērā minēto, nav konstatējams Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētais atbildību mīkstinošais apstāklis (vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai novērsis radīto kaitējumu).

Prokurores ieskatā, ņemot vērā, kādas preces ir nolaupītas (tostarp alkoholiskais dzēriens) apšaubāms ir arī apsūdzētā apelācijas sūdzībā norādītais apstāklis, ka noziedzīgo nodarījumu viņš izdarījis ģimenes slikto materiālo apstākļu dēļ.

Pārējos /pers. B/ apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus, proti to, ka apsūdzētā apgādībā ir mazgadīgs bērns, kā arī to, ka apsūdzētais ir piekritis lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, tādējādi sadarbojoties ar procesa virzītāju, pie soda noteikšanas jau ir ņēmusi vērā pirmās instances tiesa.

Prokurore uzskata, ka, ievērojot apsūdzētā vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu, kas, kā iepriekš norādīts, būtu atzīstama par atbildību mīkstinošu apstākli, ir pamats mīkstināt /pers. B/ sodu. Lūdz sodīt /pers. B/ par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 20 dienām. Galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu /pers. B/ lūdz noteikt, daļēji pievienojot neizciesto papildsodu pēc Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2009.gada 13.marta sprieduma, - brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem 20 dienām.

[6] Apsūdzētā aizstāvis – zvērināts advokāts Vilnis Krasovskis iesniedzis viedokli, kurā norāda, ka uztur sava aizstāvamā iesniegto apelācijas sūdzību.

Lūdz ņemt vērā atbildību mīkstinošus apstākļus, ko norādījis apsūdzētais – pilnībā atzinis vainu, nožēlo izdarīto, sadarbojās ar procesa virzītāju, atlīdzinājis cietušajam materiālo kaitējumu, to, ka noziegumu izdarījis smagu materiālo apstākļu dēļ.

Lūdz mīkstināt apsūdzētajam noteikto sodu.

Motīvu daļa

[7] Apsvērusi apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu, prokurores un aizstāvja iesniegtos viedokļus, Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu un noteikto galīgo sodu, bet pārējā daļā atstājams negrozīts.

[8] Apelācijas instances tiesa secina, ka pirmās instances tiesa ir konstatējusi visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un kvalificētu tās pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

[9] Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētais ir sodāms par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un, nosakot sodu un tā mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 35.,46.panta nosacījumiem ir ņēmusi vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, vērtējusi atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, nosacījumu, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Pamatoti pirmās instances tiesa ir secinājusi, ka sods apsūdzētajam nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

[10] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais izdarījis mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret īpašumu.

[11] Pārbaudot apsūdzētā personību, noskaidrots, ka viņš: administratīvi sodīts (l.l.51-52); iepriekš 8 reizes sodīts, pēdējo reizi - 2009.gada 13.martā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem 15 dienām, ar policijas kontroli uz 3 gadiem (l.l.52-54, 66-69); apgādībā 2016.gadā dzimis bērns (l.l.97); 2016.gada 30.augustā noslēdzis darba līgumu ar SIA "/nosaukums/" (l.l.98-99).

[12] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu pirmās instances tiesa apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus nav konstatējusi.

Tiesas kolēģija saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst viņa vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Šis atbildību mīkstinošais apstāklis dod tiesas kolēģijai pamatu mīkstināt apsūdzētajam piespriesto sodu.

Citus apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus tiesas kolēģija nekonstatē, arī pats apsūdzētais uz tādiem nav norādījis.

Tiesas kolēģija konstatē, ka apsūdzētais saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu ir izmantojis savas tiesības sadarboties ar procesa virzītāju un izvēlējies vienkāršāku procesa veidu, taču tas nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē. Tiesas kolēģija šo apstākli ņem vērā, nosakot apsūdzētajam sodu.

[13] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošais apstāklis ir noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

[14] Apsūdzētā norādītie apstākļi – darbs un ģimene bija zināmi pirmās instances tiesai, tiesas kolēģija šos apstākļus ņem vērā pie soda noteikšanas. Bez tam secināms, ka šie apstākļi nav atturējuši apsūdzēto no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas. Jaunu noziedzīgu nodarījumu apsūdzētais izdarījis neizciesta papildsoda laikā.

[15] Apsūdzētā norāde, ka atlīdzinājis cietušajam radītos zaudējumus lietas materiālos nerod apstiprinājumu. Uz šo apstākli apsūdzētais norādījis arī pirmās instances tiesas sēdes laikā, taču apgalvojumu apstiprinošus dokumentus ne pirmās, ne apelācijas instances tiesai nav iesniedzis, tāpēc par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē šī norāde nav atzīstama.

[16] Tiesas kolēģija uzskata, ka pie augstāk konstatētā atbildību mīkstinošā apstākļa ir samazināms sods, kas apsūdzētajam noteikts par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, izdarīšanu un galīgais sods, kas noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu.

Tiesas kolēģija piekrīt prokurores viedoklim, ka sods par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz 1 mēnesi 20 dienām, bet galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu nosakāms, daļēji pievienojot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2009.gada 13.marta spriedumā piespriesto neizciesto papildsodu – policijas kontroli, aizstājot to ar brīvības atņemšanu, - brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem 20 dienām.

[17] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu pirmās instances tiesa izlēmusi rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu izlēmusi jautājumu par pieteikto kaitējuma kompensāciju.

[18] Rakstveida procesā pēc apsūdzētā lūguma ar lietas materiāliem iepazinās un par apelācijas sūdzību viedokli ir iesniedzis zvērināts advokāts V.Krasovskis, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami 45 *euro*. Minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, uzliekams /pers. B/.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 561.[1],563.pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda:

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2017.gada 18.janvāra spriedumu atcelt daļā par noteikto sodu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un daļā par noteikto galīgo sodu pēc Krimināllikuma 51.panta.

/pers. B/, personas kods /personas kods/, par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām.

Galīgo sodu /pers. B/, personas kods /personas kods/, saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, daļēji pievienojot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2009.gada 13.marta spriedumā piespriesto neizciesto papildsodu – policijas kontroli, aizstājot to ar brīvības atņemšanu, noteikt brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem 20 (divdesmit) dienām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, 45 *euro* (četrdesmit pieci *euro*) valsts labā par aizstāvja darbu, nosakot trīsdesmit dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc lēmuma stāšanās likumīgā spēkā, pārskaitot uz kontu – LV68TREL1060001239300, saņēmējs - Valsts kase. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574.,575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesai.

Tiesnese-referente Ā.Ždanova

Tiesneses L.Kuzmane

I.Jansone